

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПОЛІТОЛОГІЯ»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 052 Політологія

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Голова вченої ради

(протокол № 4 від 02.09.2020 р.)

Освітня програма впроваджується з 2021 н.р.

Ректор

(наказ № 126 від 02.09.2020 р.)

Запоріжжя
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ

М.О. Фролов
(підпис)

М.О. Фролов
(підпис)

Аркуш погодження

Гарант освітньої програми

 Горло Н.В.

Декан факультету соціології та управління

 Бірюкова Т.Ф.

Керівник навчально-методичного відділу

 Нестеренко Л.О.

Начальник відділу моніторингу якості освіти і ліцензування

 Томченко М.А.

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

 Гура О.І.

Передмова

Запорізький національний університет. «Політологія»: освітньо-професійна програма.

Розроблено робочою групою **відповідно до стандарту вищої освіти України** підготовки бакалавра за спеціальністю 052 Політологія, затвердженого наказом МОН України №911 від 10.07.2020 р.

у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання
1.	<i>Горло Наталя Віталіївна</i> керівник проектної групи (гарант освітньої програми)	Доктор політичних наук, доцент кафедри політології ЗНУ
2.	Кіндратець Олена Миколаївна	Доктор політичних наук, професор кафедри політології ЗНУ
3.	Цокур Євген Георгійович	Доктор політичних наук, доцент кафедри політології ЗНУ

РОЗГЛЯНУТО на вченій раді факультету соціології та управління ЗНУ

1. Профіль освітньої програми

1– Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Офіційна назва освітньої програми	«Політологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиночний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 9 місяців. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових)
Назва кваліфікації	Ступінь - бакалавр Спеціальність – Політологія Освітня програма - Політологія
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію серія УД № 08010367 від 12 червня 2019 року
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти та освітнього рівня «молодший бакалавр», в тому числі здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань.
Мова викладання	українська
Термін дії програми	До 1 липня 2029 року
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	https://www.znu.edu.ua/opp2020/bak/fsu/op_bakalavr_pol_tolog_ya.pdf

2 – Мета освітньої програми

Підготовка нового покоління висококваліфікованих політологів, фахівців органів державної влади, науковців, фахівців з виборчих процесів, аналітиків, фахівців в галузі міжнародної політики, державотворення та системи забезпечення національної безпеки України, передовими компетентностями в сфері державного управління та політичного врядування, що є необхідними для їх успішної роботи в державних та самоврядних інституціях, державних та муніципальних органах влади, як керівників та провідних працівників.

3 – Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність або спеціалізація)	<i>Об'єкти вивчення:</i> політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), класична і сучасна політична думка, влада та урядування, політичні системи, інститути та процеси, політична поведінка, публічна політика, політична культура та ідеологія, світова політика та політика окремих країн і регіонів. <i>Цілі навчання:</i> підготовка кваліфікованих фахівців- політологів, які вміють застосовувати теорії та методи політичних наук для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у політичній сфері. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, міжнародні та глобальні студії, політичні комунікації, спеціальні політологічні дисципліни. <i>Методи, методика та технології:</i> кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної
---	--

	сфери. <i>Інструменти й обладнання:</i> сучасне інформаційно- комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.
Орієнтація освітньої програми	Програма розвиває перспективи отримання поглиблених знань з політичних наук та спеціалізаційних напрямків галузевого та територіально-управлінського виміру.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формує знання в галузі політичних наук у здобувачів вищої освіти з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень науки, а також бакалавр політології здатних займатися науково-дослідницькою діяльністю, вирішуючи складні проблеми в галузі науки. Ключові слова: Влада, політика, держава, суспільство, міжнародна політика, політичні організації, політичне та державне управління.
Особливості програми	Передбачає залучення до викладання дисциплін та проведення інтерактивних лекцій докторів наук зі значним досвідом науково-педагогічної роботи, а також практичним досвідом роботи в сфері політичних наук та практик.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальше навчання	
Придатність до працевлаштування	Основна сфера зайнятості відповідає кодам 263, 243 та 242 ISCO-08 Міжнародного стандарту класифікації зайнятості Міжнародної організації праці. За національним класифікатором професій ДК 003:2010(зі змінами від 05 жовтня 2016 р.) За Державним класифікатором зі спеціальності 052 «Політологія»: 3340 Інші фахівці в галузі освіти 3431 Секретарі адміністративних органів 3436 Помічники керівників 3431 Секретар органу самоорганізації населення 3432 Державний уповноважений 3439 Посланник 3439 Секретар дипломатичного агентства 3439 Дипломатичний агент 439 Інструктор з організаційно-масової роботи 3439 Секретар колегії (комітету) 3439 Секретар центрального органу виконавчої влади 3449 Інспектор державний 3472 Фахівець з інтерв'ювання (засоби масової інформації)
Подальше навчання	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Особа має право здобувати ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти та освітнього рівня «молодший бакалавр», в тому числі здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань.
Оцінювання	Проміжне оцінювання та контроль набутих знань та компетенцій реалізується через систему: екзаменів, заліків, тестування, проектної

діяльності, аналітико - дискусійних методів, інтерактивних технологій та самостійної роботи. Підсумкова атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та фахового екзамену.\ Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у політичній сфері, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу. Екзамен з фаху передбачає виконання комплексу атестаційних завдань і є адекватною формою кваліфікаційних випробувань щодо об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів.		
6 – Програмні компетентності		
Вид компетентності		
шифр		
Інтегральна компетентність	ІК	ІК01 Здатність розв'язувати комплексні проблеми в області політичних наук та державно-управлінської діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення ІК02 здатність до системного мислення, адаптивність і комунікабельність, наполегливість у досягненні мети; уміння оперативно відслідковувати розвиток суспільства та держави у напрямі встановлених цільових орієнтирів; ІК03 уміння формувати збалансовану систему оцінних індикаторів як важливого інструмента політичних наук та державно-управлінської діяльності; ІК04 здатність впроваджувати систему модернізації, приймати політичні та управлінські рішення; ІК05 здатність розуміти і використовувати результати оперативного аналізу політичної та управлінської інформації про умови та ресурси та сформованих на засадах контролінгу рекомендацій для розробки альтернативних управлінських рішень з оптимізації політичної та державно-управлінської діяльності; ІК06 здатність досліджувати внутрішні і зовнішні фактори впливу на діяльність державних та політичних інституцій, аналізувати та прогнозувати розвиток небезпечних для суспільства та держави ситуацій, на основі чого розробляти рекомендації щодо ефективних заходів політичного, державного та суспільного управління ІК07 здатність організовувати процес впровадження служби безпеки в політичних інституціях та державно-управлінської діяльності; ІК08 визначати законні підстави призначення сили та примучу державними органами та установами; ІК09 розуміти науково-теоретичні основи та практичні засади організації процесу державного та політичного управління; ІК010 вміти практично формувати висновок аналітика за результатами політичних досліджень;
Загальні	ЗК	ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної

компетентност і		діяльності. ЗК02. здатність до аналізу та синтезу науково-технічної, природничо-наукової та загальнонаукової інформації; ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК08 здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою, знання іноземних мов. ЗК09 Схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії та культури, розуміння причини - наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності; ЗК10 здатність до роботи в команді;
Спеціальні (фахові, предметні) компетентност і	СК	СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності. СК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу. СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців СК10. Здатність написання наукових статей, мотивованих листів на одержання гранту чи для проходження стажування, розроблення презентації до доповідей на наукові конференції в галузі політичних

	наук та державно-управлінської діяльності;
7 – Програмні результати навчання	
шифр (РН)	Опис програмних результатів навчання
	RH01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності. RH02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності. RH03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності. RH04. Мати навички професійної комунікації. RH05. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. RH06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності. RH07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення. RH08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично- дослідницький апарат сучасної політичної науки. RH09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. RH10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. RH11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. RH12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. RH13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. RH 14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності. RH15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу. RH 16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення реалізації підготовки фахівців ОП відповідає чинним вимогам. До підготовки залучено п'ять докторів політичних наук та п'ять кандидатів політичних, історичних та філософських наук
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально технічне забезпечення реалізації підготовки фахівців ОП включає увесь комплекс майна ЗНУ, навчальних мультимедійних аудиторій, комп'ютерних класів, спеціалізованих центрів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців ОП ґрунтується на комплексно-гармонійному поєднанні інноваційних та класичних технологій навчання, інформуванні студентів, та здійсненні науково-дослідної роботи.

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України.
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість навчання та проведення досліджень в міжнародних університетах та наукових установах.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливість здобувати вищу освіту на підставах визначених законодавством України та угодами про міжнародну академічну мобільність

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів «Політології»

Код навч. дисц.	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (робота), види практики, кваліфікаційна робота тощо)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
Цикл загальної підготовки			
ЗП 1	Історія України	3	екзамен
ЗП 2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ЗП 3	Вибіркова дисципліна, що забезпечує рухову активність, фізичну підготовку	3	залік
ЗП 4	Іноземна мова	6	екзамен/залік
ЗП 5	Вступ до спеціальності	6	екзамен
ЗП 6	Політико-цивілізаційний розвиток людства	3	залік
ЗП 7	Права і свободи людини і громадянина в Україні	3	залік
ЗП 8	Самоорганізація особистості	3	залік
Цикл професійної підготовки спеціальності			
ППС 1	Історія політичних вчень	8	екзамен/ залік
ППС 2	Історія української політичної думки	4	екзамен
ППС 3	Загальна теорія політики	6	екзамен/ залік
ППС 4	Політична культура	3	екзамен
ППС 5	Політична етика	3	екзамен
ППС 6	Методика політичних досліджень	3	екзамен
ППС 7	Політична глобалістика	4	екзамен
ППС 8	Основи політичної регіоналістики	3	екзамен
ППС 9	Теорія міжнародних відносин	3	екзамен
ППС 10	Теорія політичних систем	4	залік
ППС 11	Теорія політичного конфлікту	4	екзамен
ППС 12	Основи геополітики	4	екзамен
ППС 13	Теорія політичних режимів	4	екзамен
ППС 14	Політичне прогнозування та проектування	3	залік
ППС 15	Політичні еліти і лідерство	3	залік
ППС 16	Політичні технології	3	екзамен
ППС 17	Політичний менеджмент	3	екзамен
ППС 18	Кратологія	3	екзамен
ППС 19	Політичні ідеології	4	екзамен
ППС 20	Партологія	4	екзамен
ППС 21	Політичні комунікації	3	екзамен
ППС 22	Курсова робота з фаху	3	залік
ППС 23	Навчальна практика	3	залік
ППС 24	Навчальна практика	3	залік
ППС 25	Навчальна практика	3	залік
ППС 26	Виробнича практика	6	залік
ППС 27	Кваліфікаційна робота бакалавра	2	
		100	
Цикл професійної підготовки освітньої програми			
ППОП 1	Основи політичної демографії	4	залік
ППОП 2	Територіальна організація населення	5	залік

ППОПЗ	Теорія та історія політичного та державного управління України	5	залік
ППОП 4	Методологія і логіка наукового дослідження	4	залік
ППОП 5	Соціальна філософія	3	залік
ППОП 6	Політичний спічрайтинг	4	залік
ППОП 7	Політичний маркетинг	4	залік
ППОП 8	Моделі виборчих систем	4	екзамен
ППОП 9	Державне управління та місцеве самоврядування	3	екзамен
ППОП 10	Державна та військова політика країн світу	4	залік
ППОП 11	Політична реклама	3	залік
ППОП 12	Теорія політичної модернізації	4	екзамен
ППОП 13	Курсова робота з фаху	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Вибіркові компоненти освітньої програми			
Дисципліни вільного вибору студента в межах Університету			
ВСУ 1	Вибіркова дисципліна № 1	3	залік
ВСУ 2	Вибіркова дисципліна № 2	3	залік
ВСУ3	Вибіркова дисципліна № 3	3	залік
ВСУ4	Вибіркова дисципліна № 4	3	залік
ВСУ 5	Вибіркова дисципліна № 5	3	залік
ВСУ 6	Вибіркова дисципліна № 6	3	залік
ВСУ 7	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з української і зарубіжної культури	3	залік
ВСУ 8	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з медичної допомоги, БЖД, ЦЗ	3	залік
ВСУ 9	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з філософії, соціально-політичних наук	3	залік
ВСУ 10	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування інформаційно - комунікативної компетентності	3	залік
Дисципліни вільного вибору студента в межах спеціальності			
ВСС 1	Вибіркова дисципліна № 1	9	екзамен
ВСС 2	Вибіркова дисципліна № 2	9	екзамен
ВСС 3	Вибіркова дисципліна № 3	7	екзамен
ВСС4	Вибіркова дисципліна № 4	5	екзамен
Загальний обсяг вибірових компонентів:		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Випускна атестація здійснюється оцінюванням ступеня сформованості компетентностей. Форма атестації – виконання кваліфікаційної роботи з обов’язковим публічним захистом.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота на здобуття бакалаврського ступеня зі спеціальності 052 «Політологія» є самостійним, індивідуально проведеним пілотажем дослідженням, що пропонує розв’язання актуального наукового завдання в галузі політичних, соціальних та поведінкових наук та міжнародної політики і відображає систематизацію набутих наукових знань, вміння застосовувати їх при вирішенні конкретних завдань, навички самостійного ведення дослідницької роботи, інтерпретації, класифікації та систематизації одержаних результатів, послідовного та логічного формулювання висновків, розробки рекомендацій щодо можливості застосування отриманих результатів на практиці. Стан готовності кваліфікаційної роботи бакалавра до захисту визначається науковим керівником. Обов’язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання студентом його індивідуального навчального плану. Встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти відбувається через підсумкову атестацію, яка здійснюється відкрито і гласно на засіданні екзаменаційної комісії. До захисту допускається кваліфікаційна робота бакалавра, виконана здобувачем ступеня самостійно. Вищий навчальний заклад інформує студентів на початку навчання щодо неприйнятності порушення авторських прав, правил належного посилання й цитування, а також санкцій за порушення таких вимог: - запозичення ідей і фактів у письмових роботах (зокрема кваліфікаційних) та візуальних матеріалах для презентацій (зокрема кваліфікаційних) має завжди супроводжуватися посиланням на джерело; - у разі відтворення 8 і більше слів поспіль із певного джерела запозичений фрагмент оформлюється як цитата незалежно від того, відтворено текст мовою оригіналу чи в перекладі.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Захист кваліфікаційної роботи відбувається у формі публічного виступу-повіді, що містить інформацію, яка розкриває сутність, теоретичне й практичне значення результатів проведеної роботи. Текст доповіді має бути структурованим, логічні блоки взаємопов’язаними та представляти собою єдність, яка сукупно характеризує зміст проведеного дослідження та дозволяє зрозуміти його актуальність, наукову і практичну значущість, застосовувану автором методологію, використані методи отримання

	соціологічної інформації, логічну схему її інтерпретації і систему запропонованих рекомендацій для розв'язання досліджуваної проблематики. Виклад основного матеріалу супроводжується презентацією, яка візуалізує дані, що презентуються. Невід'ємною складовою захисту є дискусія, яка передбачає диспут та відповіді на питання і зауваження членів державної атестаційної комісії, що має довести відповідність знань автора роботи вимогам кваліфікації, що присуджується. В ході дискусії доповідач має продемонструвати системне бачення досліджуваної проблематики, ступінь володіння загальними та спеціальними знаннями, методологічним апаратом, вміння апелювати до першоджерел, застосовувати базовий категоріальний апарат, здатність до ведення наукової полеміки, аргументованого відстоювання власної позиції.
--	--

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

[illegible]

5.

[illegible]